

Илустроване Време

БИБЛИОТЕКА
ГРАДА БЕОГРАДА

Бр. 41-6 XII 1930-5 дин.

ХУМОР

Нови адвокат

Неки млади адвокат спремао се да започне самосталну праксу, и већ је инсталирао врло леп кабинет за примање клијентеле.

Купио је такође један леп, велики, нов телефон, који је поставио на свој писаћи сто, чекајући још једино да му централа да везу.

Момак је ушао у кабинет и јавио му да је дошао један клијент, — први клијент.

Из принципа млади адвокат је оставио овог клијента да чека бар двадесет минута. А затим кад је момак увео у кабинет овог господина, млади адвокат, да би му још више импонувао, скиде слушалицу са телефона, и правио се као да са неким говори:

— Господине директоре, тако само губимо обоје време... Немојте наваљивати... Не пристајем испод 900.000 динара. Никако... До виђења!

И затим остави слушалицу, па запита клијента:

— Шта желите господине?

— Дошао сам да вам вежем телефон...

М.

Чист рачун

Једна шаљивчина поручи у ресторану бечку шницлу. Кад му је келнер донео, шаљивчина се предомисли:

— Слушајте, келнер, могу ли да заменим ову шницлу бифтеком, предомислио сам се?

— Може, одговори келнер, и кроз десет минута донесе му бифтек.

Када је појео, шаљивчина се диже и пође из ресторана.

— Нисте платили, господине! потрча за њим келнер.

— А шта да платим?

— Ваш бифтек.

— Па дао сам вам за њега бечку шницлу.

— Па платите онда бечку шницлу.

— А што да је платим кад је нисам појео?...

His Master's Voice

Газдин глас...

После 10 година: глас мога пса.

— Која је твоја тетка: она што стоји лево, или она десно од оне маторе наказе?

— Матора наказа.

Много ловачки

— То је било у оно време, када сам ја у Африци ловио тигрове.

— Па у Африци нема тигрова.

— Да, па ја сам их онда све побио.

Мало пиле

Један господин, познат по свом изванредном апетиту, био је позван на вечеру код неких пријатеља. На вечери је било десет званица.

На то је донето једно врло лепо испечено пиле, али не много велико.

— Драги господине, запита домаћин свог госта, шта ви као гурман мислите о овом пилету?

Гост се загледа у пиле, па онда рече:

— Знате ли шта ми изгледа да би то пиле хтело да каже?

— Изгледа вам као да хоће нешто да каже? запита га сад домаћин, по мало забринута.

— Да!.. да!.. додаде гост са чувеним апетитом. Изгледа ми као да би хтело рећи: „Да много гостију!... много гостију!...“

М.

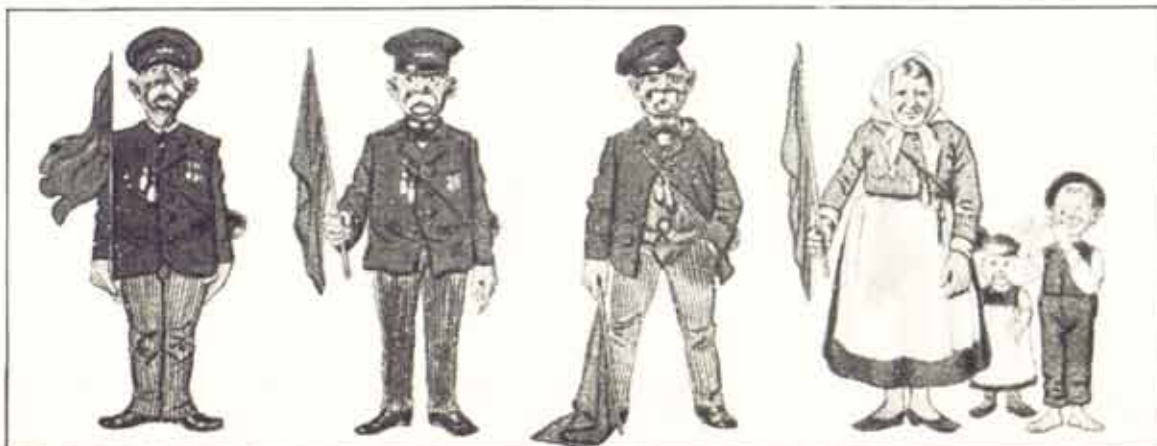
Добро дело

Радојка. „Госпођо: Знате ли како сте се љутили што нигде нисте могли да купите парицу за ону јапанску вазу?“

Госпођа. „Да! Па шта онда?“

Радојка. „Па ето... сад се више нећете морати због тога једити, ја сам је разбила.“

Како чувар пруге чика Ђока врши своју службу

Ориент Експрес

Брзи воз

Путнички воз

Милинар.

Илустрисане Време

Бр. 41 — 6 XII 1930 — цена 5 дин.

Са утакмице Рипензија (Румунија) и Б. с. к.
Вратар плавих Матић у сјајноме ошону бокоује и спасава сигуран гол

Први децембар у Београду

Н. Н. В. В. Краљ и Краљица долазе у Саборну цркву на благодарење

претседник г. Крстић, вођови инсектир г. Рад. Душић, гувернер Народне банке г. И. Бајлони, претседник Касационог суда г. др. Душан Суботић, претседник Народне одбране генерал у пензији г. Милић са генералом у пензији г. Цоловићем, шеф Централног презбирија г. М. Марјановић, виши чиновници Мин. иностраних дела, претставници Удружења резервних официра и ратника, цео официрски кор,

Н. В. Краљ са лентом Југословенске круне преко шињела и Н. В. Краљица ушли су у Саборну цркву. За Краљевским паром ушли су Кнез Павле и Кнегиња Олга.

Први ађутант генерал г. Драг. Стојановић, маршал Двора генерал г. А. Димитријевић, двојске даме г-ђе Хаџић, Шарљута, Сршкић и Лозанић, дежурни ађутант и ордовано-официр, командант Београда генерал г. Војислав Томић, командант Краљеве гарде генерал г. Љубомир Максимовић и остала војна свита пратили су Њихова Величанства

На благодарењу чинодејствовао је Патријарх г. Варнава са епископом шабачким г. Михајлом и епископом америчко-канадским г. Мардаријем поред великог броја свештеника и ђакона.

При крају благодарења, Његова Светост Патријарх одржао је, поводом прославе и азијски Уједињења гонимца, у којим је поштовао Н. В. Краља. Пошто су примили пофору од Патријарха Н. В. Краљ и Н. В. Краљица са Кнезом Павлом и Кнегињом Олгом пошлаци су из цркве по држављени за цео време бурним клицањем.

По подне је концертирала војна музика на Теразијама, а увече је приређена баклада.

Н. Н. В. В. Кнез Павле и Кнегиња Олга излазе из цркве

Јефтић, цео дипломатски кор са војним аташеима у свечаним униформама, генералитет, коме су на челу били војвода г. Петар Бојовић, који је имао ленту Југословенске круне преко шињела и начелник генералштаба армиски генерал г. Милан Миловановић, даље претседник Београдске општине г. М. Нешћ и пот-

Министар двора г. Б. Јефтић и чланови дипломатског хора после благодарења

Дан Уједињења прослављен је у Београду свечаним благодарењем које је одржано у Саборној цркви.

Већ после десет часова Теразије а нарочито Кнез Михајлова и Краља Петра улица биле су густо испуњене светом који је чекао да поздраве Н. Н. В. В. Краља и Краљицу при пролазу за цркву.

Пре 11 часова Саборна црква је била препуна. Ту је био Претседник Министарског савета генерал г. Петар Живковић са свима члановима Краљевске владе, Министар Двора г. Б.

Чланови Владе излазе из цркве

ODOL

Веселу и здраву децу

се свагде радо виђа. Над осетимо њихов чист дах
кад засветлуцају њихови чисти, бели зуби, знамо,
да су добро одгојена и негована деца. Њихови
родитељи, као одушевљени пријатељи Одол-
хигијене, одгајају их већ давно на свакидашњу
негу уста и зуба са Одолом и Одол-пастом, па
их уче употребљавати само Одол-четку за зубе.

Са свих страна

Земљотрес у Јапану

Полуострво Изу, које лежи западно од Токиа, опет је пре кратког времена било жртва јаког земљотреса. После земљотреса избио је пожар. До сада је пронађено 900 лешева.

Мали Јапанци читају извештаје о земљотресу

Залив и полуострво Изу

Париз у води

Сена се опет излила и потопила читаве крајеве

Полиција и војска спасавају становништво у потопљеном предграђу париза Вирн Шатијон

Услед великих киша Сена је опет необично јако наводњена и поплавила велики део париских улица, нарочито у предграђима. Близу 2000 породица напустило је своје домове, да би се спасли воде.

Нобелова награда за мир

Г. Келог

Седелбром

Комитет за поделу Нобелових награда доделио је награду за мир за 1929 год. шведском владики Натану Седелброму који је путем цркве пропагирао за мир; а награду за 1930 год. добио је г. Франк Келог, бивши потсекретар за спољну политику Сједињених Држава, творац чувенога пакта о миру.

На мосту „Алма“ вода је дошла већ до колена зуава који стоје високо на стубовима.

Жена председник акц. друштва

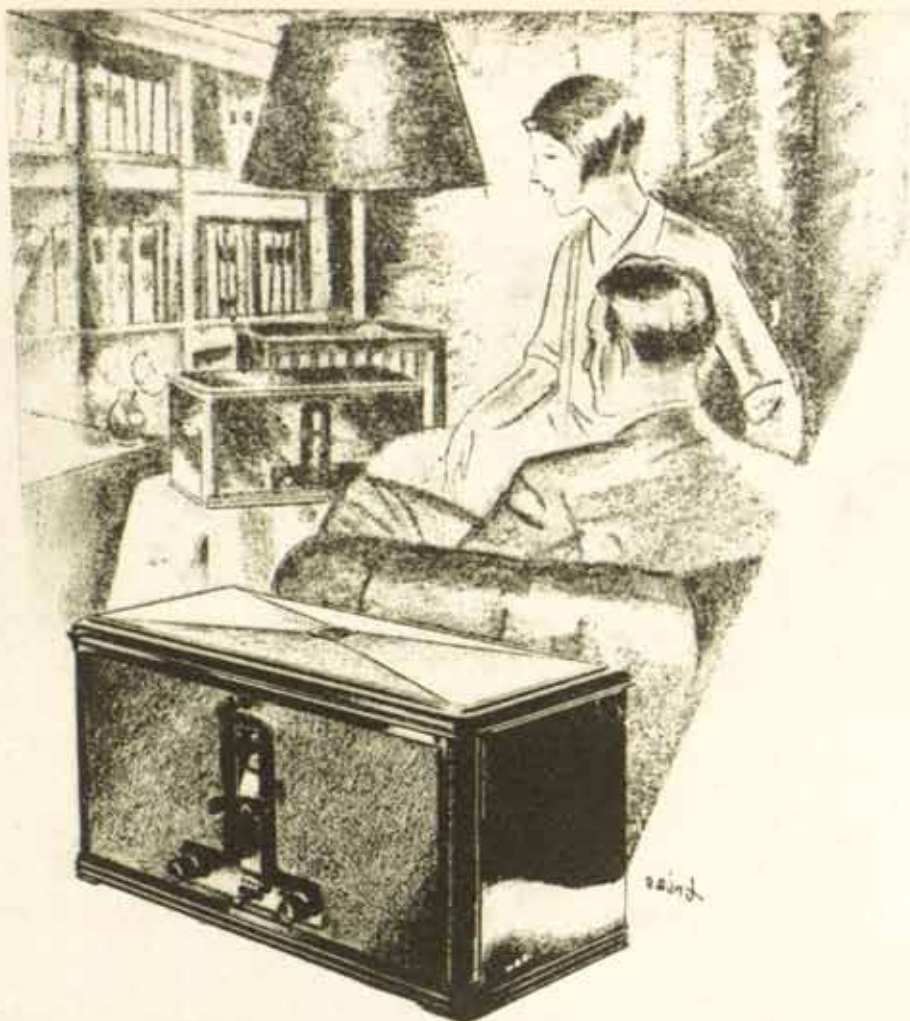

Госпођа Боиса Томсон, удовица америчког банкара Томсона, изабрана је за председницу железничког акц. друштва Магма—Аризона. Ово је чак и у Америци први пут да жена буде председник новчаних акционарских предузећа.

Полиција за спасавање

У Немачкој су толико учестале несреће по рудницима, да су власти биле приморане да знатно појачају полицију за спасавање. У Берлину је већ регрутован велики број таквих полицајаца који се свакога дана вежбају с ново пронађеним маскама. Вежбе се врше у простору у који се вештачки пуне отровни гасови. На слици се виде два полицајца, који износе једну лутку у облику човека.

Радио-апарат који је освојио свет! ТЕЛЕФУНКЕН 40

специјал са уграђеним филтером
пријемник Европе са скалом станица без високе
антене. Прима све европске станице.
Најоштрије одвајање станица.

уз то један
Телефункен-гласоворник
ARSONON

TELEFUNKEN

НАЈСТАРИЈЕ ИСКУСТВО — НАЈМОДЕРНИЈА КОНСТРУКЦИЈА
Југословенско Сименс А. Д. Београд, Краља Александра 9.

Заступници у свим већим варошима.

Продаја на отплату код свих Телефункенових заступника на 3, 6, 9 и 12
месечних рата по оригиналним ценама.

DO-X у енглеским водама

Снимак уредника „Времена“ г. Кракова.

Из наше земље

Пећ

У претпрошлу недељу извршено је на свечан начин у присуству изасланика Њ. В. Краља, Министра просвете, званца и грађана града Пећи освећење нове Основне школе Краља Александра Првог.

После свечаног чина освећења одржао је поздравну реч г. Арсеније Мартиновић претседник општине и школског одбора, затим су говорили изасланик Њ. В. Краља, Министра просвете и епископа пећског Њ. Преосвештенства г. Јеротеја, и најзад су ђаци основне школе изводили радне веселе и витешке игре.

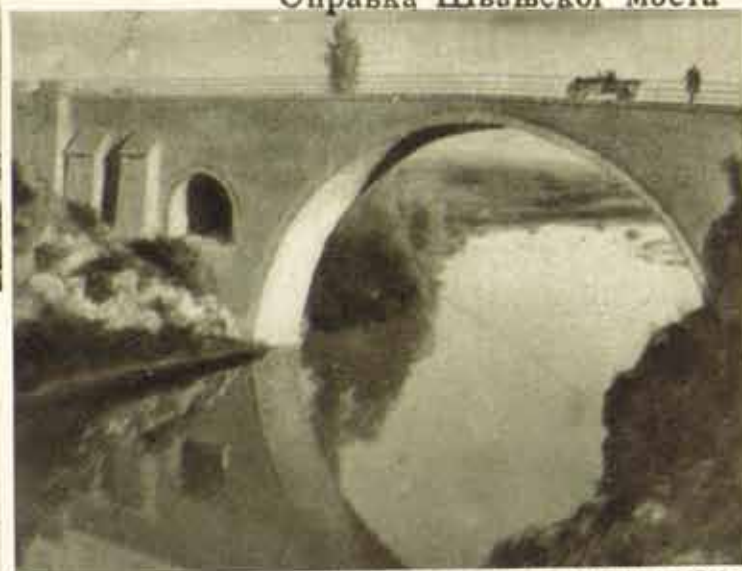
У новој школи на дан освећења отворен је и нови музеј благодарећи заузимању и раду управитеља школе г. Љубомира

Нова основна школа у Пећи

Дилевића. Тај музеј је и први музеј у Пећи од њеног постанка. Поред музеја отворена је изложба ручних радова (дрвореза) ученика основне школе које је приредио учитељ г. Петар Петровић, чија је уметност у уређеност задивила посетиоце.

Оправка Швањског моста

Швањски мост, који је подигао још Тимљани и који добро памте они који су прешли Црну Гору и Албанију за време рата, сасвим је преправљен и предан саобраћају. Изадигнути су падови и камештена је ограда, те је мост нагубио свој негдашњи изглед.

Школски музеј

Из Врбаске бановине

Урош Вуруна на трактору

Недалеко од Бање Луке на путу за Градишку сељак Остоја Вуруна узео је модерни трактор, а оставио је радницу, којом још и сада оре добар део код нас!

Остоја Вуруна

И село је кренуло напред

Широка равница плодног Лијевца Поља учинила му се и сувише велика, а да би се могло ваљано и брзо обрадити и узорати са плугом са два вођића.

И на велико изненађење свију комшија узео је 153.000 динара наручно „мотор“, како они кажу и почео орати.

Затутњао је и почео пуцати, а земља је се потмуло тресла крижана из плодне бразде...

Људи и жене су се крстили оном „ћаволуку“, а деца су се плашљиво крила за хаљине својих мајки.

Без онога „ај воко, ај рано“ ваљао је се мотор и орао земљу...

А Остоја је само задовољно трљао руке! Овако је изгледало испочетка, а после је добри Остоја пустио „мотор“ и у њиву свога суседа, па и ако није имао да плати.

† Веља Вукићевић

Веља Вукићевић

27 новембра, после поноћи, преминуо је од срчане капи бивши министар, председник владе Веља Вукићевић.

Пок. Вукићевић рођен је 1871 године у селу Опарићу у срезу левачком. Као професор гимназије у Пироту бацио се је у политички живот и 1906 године изабран је први пут за народног посланика у округу пиротском у коме је од тада стално биран.

Када је пок. Пашић децембра 1921 године образовао свој четврти кабинет узо је пок. Вукићевића за Министра грађевина.

Годину дана касније Вукићевић је примио ресор пошта и телеграфа и све до јула 1924 остао је на овом положају. Ондај исти ресор примио је Вукићевић и новембра 1924 по паду кабинета г. Љубе Даликовића.

Када је Пашић образовао са Радићем коалициону владу, Вукићевић је постао министар просвете.

1927 године Вукићевић добио је мандат да образује владу, у чему је успео. Извршио је изборе са бившом демократском странком и био је председник владе све до почетка 1928, када је владу образовао г. др. Корошец.

Вукићевић је сахрањен 29 о. м. на београдском гробљу.

Персијски посланик у Београду

Павле Павловић

Опуномоћени министар Персије г. Павлестан предао је своје акредитиве Њ. В. Краљу у специјалној аудијенцији 27 о. м. у подне. Г. Павлестан је опуномоћени министар за средњу Европу, а седиште му је у Риму.

Са колико задовољсйва
показује он своје

SOENNECKEN НАЛИВ-ПЕРО

једино модерно сретство за
писање савременог човека

Добија се у свима велим књижарама.

SOENNECKEN

Налив-перо светскога гласа

Заступник Егон Кордик Београд, Краља Пејра 50

Наша добротворна друштва

Графичко хумано друштво „Милан Милићевић“ обукло је прошлога месеца двадесетитроје деце у добро зимско одело и обућу. Деца су сирочад помрлих графичких радника и радница.

НАШЕ СЛИКЕ

Први децембар код Сокола

У сали београдске соколане у Милетиној улици прослављен је 1 о. м. највећи соколски празник дан уједињења.

Изасланик Њ. В. Краља био је пуковник г. Чедо Петровић, а били су присутни: г. г. министар Др. Швигл, чехословачки посланик г. Флидер, председник општине г. Нешић, потпредседник г. Крстић и др.

Са свечаности послат је телеграм Њ. В. Краљу и врховном соколском Старешини Њ. Кр. В. Престолонаследнику.

Говорио је г. Драгић, а затим је 300 нових сокола положило заклетву.

Приређене су бурне овације г. Флидеру.

При појави изасланика Њ. В. Краља засвиране је химна коју су сви присутни отајали

Краљев изасланик и слушавици за време говора г. Драгића

Прослава 12-годишњице примирја с Бугарском у Паризу

Биши ратници из Лила прославили су под председништвом г. Д-р М. Спалајковића, нашег посланика у Паризу 12-годишњицу потписа примирја с Бугарском.

Наш посланик г. Д-р М. Спалајковић (х), до њега десно г. Уброн, наш конзул у Лилу, г. Дево, председник удружења француских ратника са солунскога фронта, генерал г. Бекер, представник војних власти из Лила, г. Мирковић, секретар нашег посланства и остали делегати разних ратничких удружења са својим заставама.

Јубилеј г. Сакса

г. Милан Сакс

Први диригент опере Народног казалишта у Загребу прославиће 7 децембра 25-годишњицу свога уметничког рада. Г. Сакс је радио пре рата и на сцени нашег позоришта као концертни виолиниста и диригент Нар. позоришта, те је многим београђанима добро познат.

Освећење радничког санаторијума у Врњачкој бањи

Окружни уред за осигурање радника у Београду, откупио је имање г. др. Чече Мијатовића и подигао зграду за санаторијум који је добио име Краља Александра Првог. Санаторијум је освешан 27 новембра. Освећење је извршио свештеник г. Ржаничанин, који је после црквеног обреда одржао леп говор.

Затим је г. Драгољуб Милошевић комесар Окружног уреда за осигурање радника у Београду прочитао поздравни телеграм упућен Њ. В. Краљу.

Поздравни телеграми упућени су и Претседнику владе генералу г. Петру Живковићу и Министру социјалне политике и народног здравља г. Николи Преки.

По прочитању ових телеграма г. Милошевић је такође одржао леп говор.

После г. Милошевића говорио је у име г. Министра социјалне политике и народног здравља г. Душан Јеленић начелник Министарства социјалне политике који је у име г. Министра захвалио Окружном уреду на овако лепом санаторијуму за заштиту ободелог радништва.

Најзад је лекар г. др. Љубиша Давидовић провео госте кроз сва одељења санаторијума.

Санаторијум сада располаже са 20 постеља али ће ускоро Окружни уред за осигурање радника у Београду приступити подизању нових павиљона, јер је број кревета са којима данас санаторијум располаже и који се могу сместити у његовим просторијама мали, да прими велики број радништва који долазе у Бању на лечење.

Код њроменљивог времена

прехладе су на дневном реду. Истом што се почне са грејањем, кијавица већ је ту. Што пре узмите Форман! Форман је најбоље и најједноставније средство против кијавице.

Санаторијум Краља Александра првог

Изглед санаторијума на дан освешања.

NOBBY
REG
ХОБИ

UNIVERZALNI
NAUČNI PREPARAT
УНИВЕРЗАЛНИ
НАУЧНИ ПРЕПАРАТ

Хоби
чисти све
на потпуно
нов начин

Генерално заступништво за Југославију
"ОБОРОТ" - БЕОГРАД тел. 3189
Цара Уроша 19.

ХОБИ се троши у Америци 70,000.000 кг. годишње. ХОБИ је одликован дипломом Хигијен. Института у Лондону
ХОБИ ТРАЖИТЕ СВУДА

ХОБИ за домаћинство. ХОБИ за хотели, ресторани, санаторијуме и болнице. ХОБИ за лекаре. ХОБИ за гараже, механичарске и монтерске радионице. ХОБИ за чишћење парних когзова, кондензатора и прегрејача. ХОБИ за штампарска предузећа. ХОБИ за текстилну индустрију. ХОБИ не шкоди ни једном предмету, коме обична вода не шкоди. ХОБИ не садржи соду ни песак и нема штетних састојка.
ХОБИ ЈЕ БЕСПРЕКОРАН ПРЕПАРАТ
СВАКА КУЋИНА, ФИФА, КОМА И ПУТЕШТЕЉАЊА УЗИМАЈТЕ ХОБИ.

Спорт

Прве борбе у јесењем
првенству одигране су

Са утакмице Југославија—Обилић.
Пред вратима Обилића.

Прошле недеље састали су се први парови у борбама на бодове. Соко и Јединство, два стара противника нашли су се већ у првом окршају на зеленом пољу. Веровало се је у победу белих, само нико није веровао да ће она испасти овако висока! Бели су ушли у борбу решени да сигурно савладају зелене, и да једном великом победом осигурају згодитак, који ће можда, да играју важну улогу у првенству. Соко је дао снажну и веома ефикасну игру, може им се пребацити да су играли нешто преострије. Јединство се је држало у првом делу добро. У другом је нагло попустило и дозволило белима да их осетно порази. Мора се признати да је несретни случај са левим крилом Лазаревићем, који је напустио игралиште већ у 5 мин. првога дела много утицао на морал играча.

Бомбардир вратар Рипензије држи једну од петорица лопти.

Други моментат пред вратима Обилића

Други пар били су: Југославија и Обилић. Црвени су изашли са неким резервама, па ипак су сигурно савладали Обилића. Утакмица се није завршила због испада К. Поповића. Овог је судија искључио из игре, а пошто исти није хтео да се удаљи са игралишта, судија је прекинуо игру.

Соко - Јединство 6 : 1
Тежак пораз зелене чете.

Од самог почетка бели наваљују и задијају пуно после, зеленој одбрани. Ипак, зеленима полази за руком да се ослободе притиска и да пређу у напад. Игра је уравнотежена. Лазаревић, лево крило зелених у судару са Лукићем бива тешко повређен, управо нога је сломијена и бива изнешан са игралишта. Тако, Јединство остаје да се бори са десет људи а доцније и са девет. Наизменични напади ређају се, само напади белих су много опаснији. Томашевић је стална опасност за врата зелених и њега будно пазе али без успеха. Истиче се одличном игром Ристић. Јакшић је бранно добро, ма да изгледа да је прилично несигуран. Лукић одличан, само превише оштар. Ранчић је достојан парт-

нер Лукићу, временом биће класа. У халф линији истицао се је Војиновић својом паметном игром. Костић и Т. Јовановић играли су добро. Ристић је на крилу био одличан, готово сви напади су извршени преко овога. Ранојевић и није за навалу. Њега треба уклонити из ње, својом игром много квари, он је апсолутно немогућ на томе месту. Треба га ставити на халфу, можда би се ту снашао, иначе његово је место на беку. Хрњичек је веома добар и лукав вођа. Томашевић је један од најлукавијих стрелаша, играо је одлично и био просто незадржљив. Ранојевић 2 играо је добро.

Код Јединства истицала се крајња одбрана. Удовичић је бранно врло добро. Брлић и Никетић су такођер играли врло добро, само им недостаје одбојни ударац. У халф линији најбоље Стојановић.

У нападу Мићић — остали задовољни.
Судио г. Јоксич добро.

Југославија—Обилић 3 : 0
Недовршена игра која неће остати без последица.

Југославија је извела следећу чету: Спасић, А. Кесић, Спасојевић, Валох, Димитријевић, Младеновић, Б. Николић, Б. Кесић, Детлинггер, Милошевић, Зечевић.

Обилић у постави: Николић, Кузмановић, Стојичевић, Б. Поповић, Св. Живојиновић, Николић, Мандић, К. Поповић, Д. Анастијевић, М. Јоксимић, Чичановић.

Југославија одмах наваљује али Обилић се не збуњује већ враћа посету и игра је отворена. Обилић се је држао добро и био донекле опасан противник али свега 15 минута. Доцније нагло попустила и црвени су бољи за читаву једну класу. У другом делу Обилић опет наваљује али црвени предузимају игру у своје руке и господари су терена. У 14 мин. долази до прекида игре. К. Поповић удара ногом г. Николића, који није имао код себе лопту. Судија га оправдано истерује, само овај неће да се удаљи са терена а пошто је про-

шао рок од 5 мин. судија г. Нинковић прекида игру. Код Југославије играли су врло добро, вратар са браничима. Халф линија дала је слабу игру. Димитријевић није се могао никакo да снађе у средину и трачао је готово увек празних шака. Бочни помагачи нису такође задовољили. У навали истичали су се: Николић, Зечевић и Детлингер. Милошевић и Кесић просечни. Код Обилића бољи део тима била је одбрана. Вратар Николић добар. У халф линији истичао се је врло добром игром средњи помагач Живојиновић.

Судио је добро г. Нинковић.

али су њихови напади веома опасни. Бск. јако наваљује; лопту прима Б. Марјановић али пада — лопта долази слободном Чупићу који туче у десни горњи угао необдрано 2:2. Игра јако интересантна и узбудљива. Об. противника играју одлично и гледају да дају гол, како би победили. Критичне ситуације стварају се пред вратима језних и других. Једну високу лопту покушава Радовановић главом да је одбије, али лопта пада на ноге полу десном који ниско туче у мрежу, 4:2 за госте. Бск. наваљује, Тирке носи, враћа Маринковићу који убацује у средину, лопту зауставља Томашевић главом а Чупић туче необдрано у мрежу, 3:3.

Радовановић спасава једну мучну ситуацију. Тирке носи, даје Марјановићу, овај продужава Томашевићу који туче одлично али вратар брани.

Никוליћ, вратар Обилића брани једну оштру лопту

Тенис клуб у Оливици који је добио Хартманов пехар за 1930 годину

Одлична игра Рипензије. Б. с. к. даје у другом делу одличну игру.

Рипензија—Б. с. к. 3:3 (2:0)

Гост има почетни ударац и одмах наваљује на врата домаћина. Игра је отворена са лако надмоћношћу гостију. Бск наваљује само сигурна одбрана гостију чисти благовремено. Другу корну туку плави без успеха. Гости наваљују и полудево из сјајног положаја туче поред дивека. Гости наваљују, сјајна комбинација леве стране, лопта долази Добају који волејем туче испод пречаге у мрежу 1:0 за госте. Бск наваљује и лепим комбинацијама долази до гола али сигурна крајња одбрана све чисти. Тирнанић из сјајне комбинације туче поред. Мало затим Б. Марјановић пропушта одличну прилику Бск наваљује, Тирке умиче даје Блажи између бекова, овај вуче затим пуца али лопта удара у леву уздужну греду. Одмах затим гости наваљују и лево крило умиче и страховитим шутем туче. Матић покушава да брани али не може да савлада хитац и лопта улази у мрежу. На одмор се иде 2:0 за Рипензију. У другом делу улази Томашевић, навала сада игра у поретку: Тирнани, Б. Марјановић, Чупић, Томашевић, Чебинац. Бск почиње и долази до гола, одмах затим гости враћају посету.

Трећи корнер туку плави. Игра се пред вратима гостију. Лопта долази Томашевићу, овај даје слободном Чупићу који туче у доњи десни угао. Лака надмоћност домаћих. Гости долазе ређе до гола

Наши у Чехословачкој

Поздрав нашем прваку Б. с. к. од стране чехословачких претставника у Прагу, 27. новемара, пре почетка утакмица, који је завршен 3:1 у корист Славје (Праг)

Почетак сезоне забава

Соаре „Историја костима“
у Уметничком павиљону

Г-ђице Аренђеловић и Поповић

У прошлу среду 3 децембра Друштво пријатеља уметности „Цвијета Зузорић“ приредила је успелу праву забаву ове сезоне „Историја костима“, на којој су виђени врло успели костими из свих времена и крајева. Забава је била добро посећена.

Г-ђа Билотић

Необична триумфална капија

Приликом доласка г. Председника Владе у Тетово, прошлога месеца, била је на улазу у град подигнута триумфална капија од водоводних цеви, коју је саградио инж. Рака В. Тодоровић, инжињер.

Администрација „Илустрованог Времена“ прима огласе за божични број

Огласе у боји, ради благовремене израде, треба послати најдаље до 15. децембра, а огласе у једној боји до 25. децембра. — Цене су огласа по нормалној тарифи.

Брак од 70 година

Ових је дана прославио седамдесетогодишњицу брачног живота Милован Лабудовић, земљорадник из Доњих Луга, код Берања, са својом супругом Станом, а у друштву пријатеља, синова, унука, праукука и пра-праукуке или „бијеле пчеле“, како наш народ каже, а која се родила пре годину дана.

Милован се оженио врло млад, жена је од њега старија за три године. Има пет синова и три ћерке, 34 унучета из обе линије, 12 праукука и једну прапраукуку — „бијелу пчелу“. Милован је још јак. Добро иде, види и конструкција му је добра. Такође и Станица је здрава. Обоје не осећају старост. Ретки су овакви случајеви да супрузи живе у овим годинама.

Из прошлих дана

Дошла нам је до руку једна интересантна слика из 1903 године. Одмах по доласку Краља Петра на престо, основан је био дечји одбор за помоћ пострадалим у Ст. Србији и Македонији, чији је председник био Њ. В. Кнез Павле. Одбор је био врло агилан и разним приредбама скупио велику суму за наше под Турцима.

У средини се види Њ. В. Кнез Павле у народној ношњи (х) лево од њега Радмила Бошковићева (данас г-ђа Бајлони), десно Лела Генчићева (данас г-ђа Гавриловић). Иза Кнеза Павла стоји Пава Пашићева (данас г-ђа Рачић) лево од ње Вељко Николић а десно Бан Нушић (погинуо). У истоме реду до Радмиле Бошковић стоје с (десна на лево) Цале Андрејевић, Гита Нушићева (данас г-ђа Предић) и Н. Стојановић. Испод њих седе (с лева на десно) Добрила Бошковић (данас госпођа Д-р Николића), непознат и Јовановићева. Десно поред Генчићеве стоји В. Мијатовићева, Лацковић (умро) и Л. Мијатовићева (данас г-ђа Жуткић). Ред иза њих стоје с лева на десно, М. Мијатовићева (данас г-ђа Белосавић), Рашићева (данас г-ђа Д-р Ђорђевића), М. Стојановић, Сеја Николићева (умрла), непозната, Д. Ђорђевић, Ј. Милојевићева (данас г-ђа Бајкић), Дара Пашићева (данас г-ђа Пурић), Нева Маринковић (сада г-ђа Стојановић), Кларица Алкалај (данас госпођа Алкалај), Г. Николићева, Манојловић, А. Јовановић, Николић. У последњем реду, с лева, стоје: Бора Милојевић, Божа Ковачевић, И. Ковачевић, В. Симић и три македонца.

РЕУМАТИЧНЕ БОЛИ

у костима-зглобовима,
мишицама
зубима-глави

уклања поуздано
и брзо

Добива се свуда
1 боца
Динара 16.-

АЛГА
за масажу

Лабораторија Алга Сушак

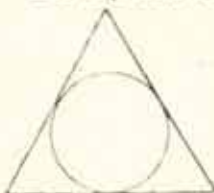
4 боце „Алге“	Дин.	77.—
8 боца „Алге“	„	131.—
14 боца „Алге“	„	205.—
25 боца „Алге“	„	320.—

ЗА ДЕЦУ

Како баш кодетске моринске школе у Енглеској хране свога „колегу“ Боби-а

За цртање

— Пази, држи га, рече онај други, да ти не шмугне у траву, јер га овако малос нико неће више наћи.

Кад су га добро везали, разбојници оставише и одоше.

Али тек што су окренули леђа, Шарфа осети над својом главом као некакав ветар. Он подиже горе своје сузе очи и опаси свога старог пријатеља ласту, која стаде цвркатати и шалтати му:

— Једва сам те пронашла. Срцем сам овуда пролетела. Ништа не брини, ми ћемо те већ спасти. Сад сам баш видела миша и он ме је питао да ли знам где си. Не плачи, сад ћу га ја дозвати.

И ласта одлете као стрела. Иако је прошло тек пола сата од како је ласта отишла Шарфи се учинило да је чекао читав век.

— Можда је и ласта у договору с овим разбојницима, помислио је Шарфа, али се преварио. Ласта је добра и поштена птица и нашла је миша, само прилично далеко.

Миш је трчао као луд, није се освртао ни на какве опасности. Успут је протрчао поред две мачке, али га оне нису могле стићи, још је јурио.

— Шта је јадни Шарфо? Где си ти запао? нику миш и стаде брзо грести канип којим је Шарфа био везан, али је дуго морао радити, јер је канип био добро везан.

Чудновашти доживљаји малога Шврће

(Десети наставак)

— Да га вежемо за дрво у шуми, па да га голицају разне бубе и мрави, а он неће моћи ни да се почеше, рече Ђора.

— Ех, Ђоро ти си увек најмудрији, повика харамбаша, тако ћемо ми њега. Дед, учините то одмах!

Шврћа се био скупио код ноге од стола и дрхтао као прут.

Ђора узео пушку и пође напред, а један други га узео у шаку и понесе у шуму.

— Што ли ће ономе пушка? Сигурно ће ме убити, помисли Шврћа и стаде се молити Богу.

Кад су тако добро зашли у шуму, да се кућа није више видела, Ђора извади из џепа мало јачи канип спусти Шврћу крај једнога дрвета, али га никако није пуштао из руку.

— Не вреди теби то њокање! продужи харамбаша. Пресешће теби та кокошка.

Нису помогле ни жалбе, ни сузе, ни молбе. Харамбаша је чврсто решио да Шврћу казни најстрожијом казном. Сакупи све разбојнике око себе и стадоше се саветовати шта ће с њим.

— Да га обесимо о дрво, довикну баца.

— То није казна за децу, дода харамбаша. Ми децу не убијамо, само их кажњавамо. Кад га обесимо, умреће, и шта имамо од тога. Него дајте неки други предлог.

— Да га натерамо да нам ради по кући, рече други.

— Хахахаха! насмеја се слатко харамбаша. Зар га не видиш колички је, шта ће он да нам ради?

Из природе

Слон

Много је вас, децо, ових дана у циркусу „Клуудски“ имало прилике да видите огромну животињу — слона, али само у циркусу, јер он не живи код нас, а у Африку и Индију сигурно још нико од нас није ишао. Али и ко га је у циркусу вицео, сигурно не зна све о њему што би га могло да занима; на пр.: како он живи, чиме се храни, какве је нарави, да ли га и да напада људе итд. — О томе ћемо вам сада причати.

И кад није примитомљен, кад је тамо у оним великим афричким и индиским шумама, слон није нимало крвожедан, иако је толико велики и снажан, да би могло 1000 људи да уништи својом снагом. Он је, дакле, по нарави добричина, и ону огромну снагу, коју му је Бог дао, никада не употребљава да напада друге животиње већ само да се брани ако би га ко други напао, или да би заштитио своје мале слончиће, које и њихови родитељи тако исто воле као што сва остала бића воле своје младунце. — Он воли друштво, дружељубив је дакле, и скоро никад не иде сам, већ увек у групи са другим слоновима. Али и за то кретање по дивљим шумама и великим пустим пољима слон се некако уређује; не иду као оно „рабијена војска“. А ево како се они уређују при кретању: најстарији иде напред. (А зашто, шта мислите, децо, баш најстарији иде напред? — Ја мислим зато што он има највише искуства; а онај који хоће другога да води, треба и сам да буде довољно паметан и обавиан — зар не?). Дакле најстарији слон води ту групу; други по сарости иде позади и тера остале да иду, уз то и пази да се други не растурају и губе при ходу. Млади и слаби слоновци иду у средини групе; мајке носе своје младунце слабе и нејаке у својој сурли.

Такав ред при ходу они нарочито задржавају кад се крећу по опасним местима, где би их ловци могли напасти, и кад иду да траже хране. А кад су дубоко у шуми где су сигурни од нападача, они се мало одвоје, али и тада се сасвим не усамљују од групе. То они чине зато, да би се сви сложили бранили ако би их

ко напао, јер ви, део, знате да „више вреде тројица него сам Радојица“.

Али се ипак понекоме од њих деси да застане од својих другова и залута. Њих само и смеју ловци да нападају. А целу групу би смела да нападне само читава једна чета војника, са добрим пушкама, које могу да пробију и најтврђу кожу, јер је слонова кожа врло тврда, као челик.

А врло је опасно напасти слона: пуцати на њега а не убити га одмах, већ га само ранити, Иако добар, миран, дружељубив, слон — кад му се нанесе увреда или бол — постаје страشان, бесан; он увреде не заборавља лако и брзо: ловца који би га само ранио а не и убио сасвим, гонили слона данима по шуми или пустињи и не оставља га на миру док га не стигне и не смрви. Слон дакле не напада човека пран, али кад је нападнут, јури право на нападача и, ма да је врло тежак и гломазан, — тело му је огромно — он ипак може да стигне и најбржега ловца, нападача, јер му је корак врло велики; а кад га стигне, тешко си га њему: прободе га оним својим огромним предњим зубима, или га шчепа сурлом и баши као какав каменчић, па га још после тако изгази ногама, да му свака кошчица попуца! Али, рекли смо, слон је такав само ако га ко увреди.

Путници који путују пределима где има слонова, да би их отерали од својих догера, увече налаже велике ватре: уз то још и лапају у бубњеве те их тако расплаше.

Слон воли речне обале, дубоке долине, влажне пределе, где има хладе. Много воли воду, не само да пије, већ да се по њој ваља и брчка. Рекао би човек, због тога, да је он велики чистунац, али он то није; напротив, он воду, и пре но што пије и пре него што се у њој „купа“, добро замути својом сурлом, отприлике као оно што чине прасићи. — Сурлом приноси воду устима; а кад му је врућина, да би се освежио, напуни сурлу водом па се њом прска, полива и разбацује је у облику лепезе свуда око себе и по себи.

Слонови, ма да живе у пределима где је велика врућина, не воле јаку жегу, исто као што не воле ни јаку зиму. Од врућине се бране на тај начин, што се заклаче дубоко у шуму где сунце једва допире, или, још боље, ако наиђу на какву воду-реку, они се у њој баве дуго: ваљају се по води, коју су претходно замутили. Не воле да се гњурaju дубоко; до пола тела су обично у води, а ако је вода мало дубља, они тада пруже у вис своју дугачку сурлу и тако дишу, без опасности да се у води угуше.

Слон није месождер. Његова обична храна је: трава, лишће, корење и млада биљчице; слонови једу и плодове. Месо и рибу не воле. — Колико слон није себичан види се и по томе што, кад неко од њих наиђе на храну, зове и друге да једу заједно с њим.

Слонови су велики па им треба и много хране. Зато они често морају и да мењају места: не могу сву храну да нађу на једном месту. А кад наиђу на засејана поља, начине грану штету, јер, како су тешки и велики, они ногама изгазе десет пута више усева него што им је потребно за исхрану. За исхрану им треба до 80 килограма дневно траве и другог поврћа. — А како иду да траже хране увек у групи, у великом броју, то они за један сат могу да опустоше читаво поље. Стога Индијци и Прици труде на све могуће начине да их одагнају од својих поља: дижу велику ларму, ложе ватре око својих имања итд. Али, и поред тога, слонови се снабдевају храном у изобиљу: много се не плаше Индијца и Црнаца и њихове уке и буке. Напротив, растерају они домаће животиње, разјуре људе, па им често испретурају својом огромном снагом оне мале њихове

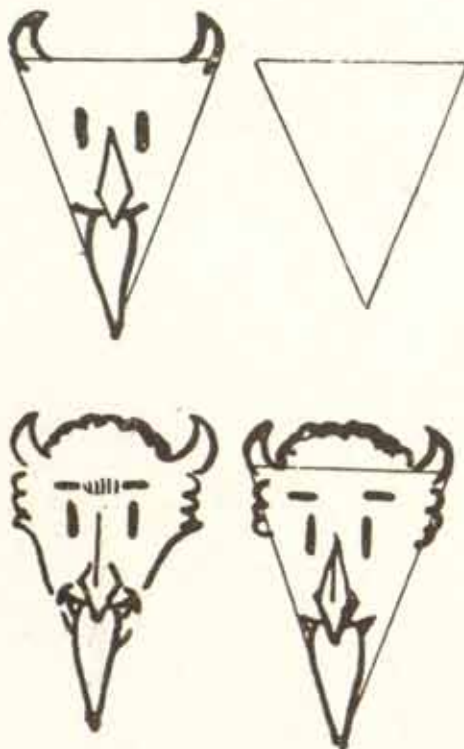
кућице. Тешко је њих уплашити, јер нису плашљиви, пошто су они паметне животиње и лако се не плаше човека, за кога знају да је много слабији од њих; не плаше се ни његове ларме, за коју знају да такође није опасна. Једино што их ипак може да уплаши и да их отстрани од обрађених индиских и црначких поља, то су оне „жабице“, које и деца употребљавају да се забављају, а које њих оним својим непрестаним пушкарањем збуне и натерају у бекство. Тим „жабицама“ се урођеници доста служе да заштите своја поља и усева.

Кад се слон припитоми, од њега нема мирније животиње; уз то, он и јако заводи онога који га негује, тако да се труде да сасвим задовољи свога господара. Чак се труди да му погоди и све жеље, па да им угоди. Слон тачно разуме шта његов господар хоће од њега. Господарева наређења врло пажљиво прима и извршује их разумно, услужно, али без журбе, одмерено, јер му је кретање увек одмерено и прорачунато.

Брзо научи да клекне, како би они који хоће да се попију на њега то могли лако да учине. — Оне које он заводи милује својом сурлом; њом он и поздравља људе које му покажу да поздраве. Сурлом ће још и служи да диже огромне терете, које ни велики број људи не би могао да крене с места. — Кад господар хоће да га натовари, он му својом сурлом помаже да би то брже ишло: сам се, дакле, тоvari. — Допушта и да га прежу; вуче кола, плуг; окреће точак; вуче лађе, и ради многе корисне послове. Ради истрајно све, и не буну се ни за шта све док га неко не удари бичем; после тога се узјогуну. Он зна добро да не заслужује батине, па их и не трпи. Ако човек продужи да с њим рђаво поступа, он у љутини хоће свога вођу или господара и да убије, али ако га је раније волео, он се до те мере покаје, да често умире од туге за својим господарем; — код другог господара неће да служи, толико остаје веран само једноме.

Према Бифону,
проф. Ал. Милићевић — Пожаревац

Од троугла ђаво

Моје маче

„Моје мало маче
Ваздан јури, скаче.
Те на плот се чеће,
Те на кућни кров

Али данас маче
Целог јутра плаче;
Мауче и стење,
Неће ни у дов.

Дајем њему лека —
Мало тоглог млека;
Нудим му да спава;
Носим сваки час.

Ништа не помаже!
А не зна да каже
Да л' га боли глава?
Шта му је данас?

А! Сад знам шта тражи:
Ту је на стелажу
Моја чоколада . . .
Дао ми је брат.

Мачкице, извини!
Добићеш — не брини,
Већ два комада
Само ћу ти сад.

Скривалица

На кога напада овај пас?

Изложба Школе за примену декоративне уметности

Њени радови

блиски практичном и целисходном. Г-ђа Предић је умет да своју уметност примени на намештај, костиме, обичне домаће потребе и одећу са пуним смислом за хармонију, али исто тако са рафинованим смислом за бизарност. Ниједна њена ствар не може да остави човека равнодушним, ниједној не недостаје ведрине, али исто тако ниједна није у декоративности претерала до неправ-

Један део собе за млада девојку, у розе боји

тичног и нелогичног. Негујући ту врсту декоративног правца, г-ђа Предић је успела да ове године повећа број својих ученика на 100, према 23 прве школске године а да исто тако прошири могућности својих пројеката и да да изобилност мотива и нове стилове. Њено разумевање материје је исто тако значајно као и разумевање боја, линија и конструкције. Ове године, њена школа је заиста дала најбоље што је могло да се да.

Изложба ће бити отворена до 15 децембра.

Један део собе за господу, интеријер

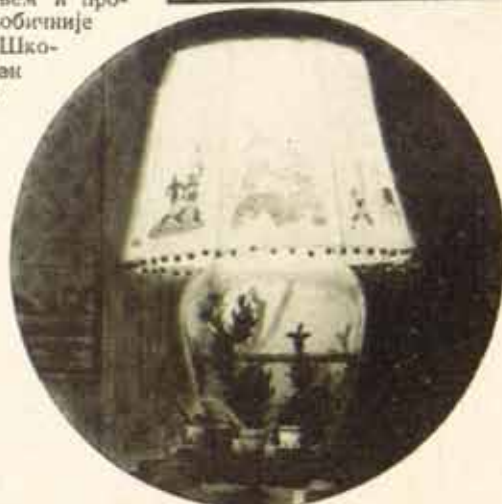
У горњим салама ресторана „Клерица“ отворена је у прошлу недељу четврта изложба школе за примену декоративне уметности г-ђе Гите Предић. Ова школа, иако код нас још мало позната, улази већ у пету годину свога рада.

Задатак школе је да и у најшире слојеве унесе осећање потребе за лепим, потребе за стварањем и прошири уметнички укус и за најмање и наобичније предмете за домаћу потребу и украс домова. Школа својим методама хоће да спроведе један укус, који ће моћи да створи са малим сретствима лепе и велике ефекте и да избаци непотребно бацање новца на предмете са стереотипним и наметнутим укусом, са фабричким шаблонима итд. То уживање од самостварања и самокомбиновања школа жели да прошири у масу и тако, постепено, створи и могућност критичког посматрања и естетског разумевања за све предмете око нас.

Што се саме школе тиче, њена вредност састоји се у једном одређеном уметничком укусу који је јасан на свима плановима и пројектима које г-ђа Предић даје при раду својим многобројним ученицима. Иако се г-ђа Предић труди да развије укус код својих ђака, ипак је школа потпуно зависна од њених пројеката, који су редовно решени сасвим по законима модерне декоративне технике а истовремено као уметнички нацрт Б.Б.

Модел за модерну кућу

Велика лампа за хол

Постамент од стакла с бактусима, шешир од пергамента са афричким гротескама. У лампи комотно живе 2 жабце које претскажу време.

Дужност је сваке даме

да буде лепа. Зато негујте своје лице

Весна кремом

која одстрањује све мрље, сунчане пете и наборе. Поштом разишле лекари

PRAUNSPERGER

Загреб, Свакићев шпр. бр. 17.

Вештачка хладноћа и њена примена

Потребе нашег културног живота сваког дана су све веће и веће. Потрошња разних продуката, било сирових или прерађених стално расте. Благодарећи брзим и развијеним превозним средствима (железнице, лађе итд.) производи из најудаљенијих крајева света могу се донети у културне центре, било да се одмах као си-

ставља равнотежа између продукције и потрошње.

Наравно и пре употребе вештачки произведене хладноће било је начина да се конзервирају хранљиве материје. Тако је свима познато да се условавањем, димљењем и другим сличним начинима, могу очувати разне хранљиве материје. И те методе употребљавају се од вајкада у народној економији. Али све оне имају једну заједничку, велику незгоду: производи очувани на тај начин мењају укус, па и саму битност своју. Већина природних продуката, а специјално хранљиве материје, толико су осетљиве, да кад их усолимо, скувамо, или на други који сличан начин прерађујемо, оне се сасвим измене. Тако на пример стерилизација, која је један од најпозоријих начина да се убију микроби,

мења донекле у исто време и саму природу материје, коју желимо да сачувамо од микроба.

Међутим хладноћа дејствује на један савим другачији начин. Она потпуно спречава сва врела, али, ако се рационално употребљава, не мења ниуколико саму суш-

који би могли проузроковати кварење саме материје. Ако се ма из ког узрока те заштитне мембране раскину, ваздух и микроби ући ће у унутрашњост материје, и тада ће ова почети да се квари, — трули и распада. То је на пример случај са воћем, које, ако је потпуно нетакнуто, можемо одржати месецима, али ако је мало утрнуто убрзо ће потпуно истрелети. Међутим мржњење о коме смо горе говорили изазива нагло повећање запремине, чиме ће све мембране бити разорене, и тако очувани производи неће одговарати свежој материји.

Али што се тиче расхлађивања ствар стоји другачије. Продукти, које треба очувати држе се у просторијама, чија температура никада не силази до нуле, и никад се не пење изнад пет или шест степени изнад нуле. Тако очувани производи, кад се поврате на обичну температуру, имају исти изглед и исти укус као свежи производи. А што се тиче њихове хранљиве вредности и она се на овај начин није ни мало изменила, и не разликује се од вредности свежих продуката.

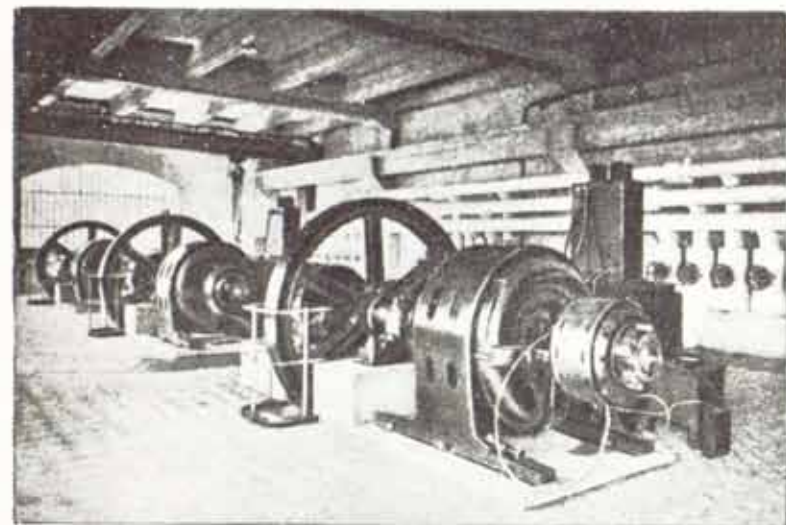
Употреба овог начина конзервирања је доста деликатна; треба pazити да температура не пређе горе одређене границе; затим и влага у одељењима, где се чувају ти производи треба да се одржава на једној одређеној количини. Али, благодарећи усавршеној техници, сви се ти услови могу испунити, и тако овај начин конзервирања даје одличне резултате.

По свима нашим народима у иностранству постоје нарочите удешене зграде или одељења, где се на горе описани начин чувају разне хранљиве материје. Оваква „расхлађена слагалишта“ постају неопходно потребна у великим варошима, где је потребно прикупити и чувати велике резерве хране. Оваквих слагалишта има нарочито у великим морским пристаништима, где се довозе из велике даљине разни производи. Наравно ови производи дођу до тих пристаништа нарочитим лађама, на којима постоје „расхлађена слагалишта“, у којима се преносе лако кварљиве материје. Назад постоје и нарочити вагони којима се сувим путем преносе ове осетљиве материје, које служе за исхрану. Ово се нарочито практикује за преношење морских риба у унутрашњост континента.

Свако слагалиште за чување ових осетљивих хранљивих материја има нарочито одељење за машине, у коме се производи хладноћа. А затим кроз цело слагалиште спроведене су цеви кроз које пролази расхлађена течност. Дакле уређај је сличан централном грејању, односно овде имамо „централно хлађење“. Течност, која пролази кроз ове цеви јесте вода, у коју се

растворе обично калцијум или магнезијум хлорид, пошто се на тај начин, растварањем ових соли, снижава тачна мржњења воде, и тако се вода може расхладити и испод 0°, а да се не смрзне. Овако расхлађена вода пролази кроз цеви и одржава у просторијама слагалишта потребну ниску температуру. Наравно да су и зидови самог слагалишта направљени од материјала изолирајућег.

рови употребе, било да се прераде према потребама културног света. Тако данас ми свакодневно употребљавамо за исхрану продукте, који нам долазе из најудаљенијих крајева света.

Кад су у питању производи, који се могу дуго одржати, и који се не кваре стојањем, као што су кафа, пиринач и др., проблем транспорта је врло прост. Међутим кад се појави потреба да се из даљих крајева преносе производи за исхрану, који се брзо и лако покваре, питање преноса се доста компликује. Тако на пример до скоро прошлости није се могло ни помислити да се живо, непрерађено месо доноси из даљих крајева, као што се сад ради. И то транспортовање се врши зими, као и лети по најгорим врућинама. Транспортовање оваквих продуката, који се брзо и лако кваре, на велике даљине, постаје практично могуће тек после 1876 године. Те године је инжењер Телије успео да једном лађом, на којој су биле инсталиране специјалне машине за расхлађивање, пренесе из Руана у Буенос-Ајрес једну већу количину говеђег и овчијег меса. После четворомесечног путовања ова је лађа приспела у Буенос-Ајрес, са потпуно очуваним месом. Тако је било доказано да се, благодарећи вештачким произведеној хладноћи, могу најделикатнији производи за исхрану преносити на врло велике даљине, а да се, и поред дугог путовања, ти производи потпуно очувају. Али после овог успелог покушаја сасвим се престало да ради у том правцу. Тек много доцније покушаји су поново учињени и дошло је до сјајних резултата и огромне употребе хладноће за конзервирање лако кварљивих продуката.

Употреба хладноће намеће се за све случајеве, где треба сачувати какву материју, која се квари у обичним околностима. Ово кварење може бити последица спонтаних хемиских реакција, као што је то случај са нитрогелулозом; или може бити проузроковано акцијом извесних паразита (ово је случај са крзнима, која могу да упропасте извесни паразит); најзад најчешћи узрок кварења јесте трулење, које проузрокују микроби. Могућност конзервирања тих продуката омогућава узajамну размену продуката разних крајева са разном климом. На тај се начин успо-

тину конзервиране материје. Познато је да се у поларним пределима могу наћи мамути, који се већ вековима налазе заринени у лед, и кад се из њега извуку, њихово месо је још тако сачувано да се њиме могу хранити пси. Из тога се види колику моћ конзервирања има хладноћа. Једина незгода употребе хладноће је у томе, што чим престане дејство хладноће, живот изнова почиње, па према томе и распадање, односно акција микроба.

Употреба хладноће може дати горе или боље резултате, према томе на који се начин употреби. Конзервирање помоћу вештачки произведене хладноће може у главном бити двојак: конзервирање расхлађивањем или мржњењем. Материје, које желимо да очувамо мржњењем треба одржавати на температури нижој од нуле; како животињске и биљне ћелије садрже велике количине воде, то ће овако ниска температура претворити ћеличне сокове у лед; зато је месо подвргнуто мржњењу тврдо као камен, и под тим околностима месо се може очувати вековима. Али за конзервирање материја, које затим треба да послуже за исхрану, овај начин није много практичан. Познато је да је жива материја обмотана са више мембрана, које је штите од разних спољашњих утицаја,

Цин: 149°

Цин: 149

Сезона играчки њочиње

За наступајућу сезону играчки и забава, доносимо красне ципелице од креп де шина, дамаста, сомота и свиленог атласа. Украсили смо их паспулом или златним и сребрним пантликама, тако укусно да одговарају свакој тоалети. Милостиве госпођице и госпође посетите наше продавнице, вањите ципелице по **Вашем укусу**.

Баџа

Цин: 169°

Цин: 149

Цин: 149°

